

TÍÐINDI

SKERJA OLJU- NYTSLUNA 45 PROSENT Í 2030

Eitt uppskot er farið til hoyringar um veðurlagspolitikk Føroya. Mælt verður til eina skerjing av oljunýtsluni á landi á 45 prosent í 2030, og á sjógvi á 50 prosent í 2050

Frants Jensen

frants@sosialurin.fo

Tað er ein arbeiðsbólkur við embætisfólkum úr Umhvørvisstovuni, Heilsu- og innlendismálaráðnum, Fiskimálaráðnum, Uttanríkis- og vinnumálaráðnum og Figgjarmálaráðnum, sum hava gjørt eitt uppskot um, hvønn veðurlagspolitikk, vit skulu føra hesi næstu árin.

Høvuðstilmælið er, at Føroyar í 2030 skulu hava minka útlátið frá virksemi á landi við í minsta lagi 45 prosentum í mun til útlátið í 2010, og at Føroyar fara beinanvegin at seta tiltøk í verk at tálma útlátið frá skipum og at fyrireika seg til, at útlátið á sjónum skal vera skert munandi í 2050.

Sirið Stenberg, landsstýrskvinna við umhvørvismálum, fær væntandi tilmælið handað um tvær ella triggjar vikur.

Langt frá lagdari ætlan

Føroya Løgting samtykti einmælt í 2009, at Føroyar í árunum frá 2010 til 2020 skuldu minka útlátið av vakstrarhúsgassi við í minsta lagi 20 prosentum í mun til útlátið í 2005. 10 ár seinni kann staðfestast, at tað gongur illa at røkka

hesum máli.

Útlátið er nú umleið 9 prosent hægri enn í 2005. Tað er vist, at vit røkka ikki málinum, sum varð sett í veðurlagspolitikknum í 2009, skrivar arbeiðsbólkurin.

Tilmælið, ið nú verður lagt fram, hvussu vit kunnu fáa meira orku, er býtt í tvey. Eitt á landi og eitt á sjónum.

Grøn orka á landi

Við at minka útlátið frá virksemi á landi við 45 prosentum í mun til útlátið í 2010, minkar verandi nýtsla av olju við umleið 62.000 tons fram til 2030, tað er frá 141.000 til umleið 79.000 tons. Harumframt skal møguleg øking í orkunýtsluni verða CO₂ neutral, tað vil siga, at økt orkunýtsla má ikki hava økt CO₂ útlát við sær.

Mælt verður til, at oljunýtslan til upphiting skal minka 50 prosent og til elframleiðslu skal minka niður á null í 2030. Hetta eru stórt sæð somu skerjingar, sum mæltar eru til í frágreiðingini Orkupolitisk ætlan – hvussu vit røkka málunum í 2025 og 2030.

Eisini verður mælt til at minka oljunýtsluna til ferðslu og idnað við 10 og 5 prosentum.

Helvtin av øllum oljufýringum skulu skiftast út áðrenn 2030, og tá skal heldur ikki vera loyvt at selja bensin- og dieselbilar. Tað mælir arbeiðsbólkur til. Tilgjørd mynd: Álvur Haraldsen

Grøn orka á sjónum

Altjóða felagsskapurin fyri sigling, International Maritime Organisation (IMO) miðar eftir, at útlátið frá skipavinnuni verður skert við 50 prosentum í 2050 í mun til útlátið í 2008, ásannandi, at tøkniliga

eru avmarkaðir møguleikar at tálma útlátið á sjónum stórgvegis næstu 10 árin.

Útvið helmingurin av samlaða føroyska útlátinum av vakstrarhúsgassi stavar frá fiskiskipum. Fiskiflotin er nógv tann størsti einstaki

bólkurin av orkubúkarum í Føroyum. Fiskiskip og farma-skip skulu sostatt eisini virka fyri at minka útlátið, millum annað við áhaldandi at dagføra flotan og tillaga raksturin.